

השינויים בתשלום ביטוח לאומי בקיבוצים בחוק ההתייעלות הכלכלית

ינואר 2017
חוזר מקצועי מספר 5/17

ב-29 בדצמבר 2016 פורסם ברשומות חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018), תשע"ז-2016, במסגרתו נכלל פרק תיקון חוק "מיסוי ותשלום דמי ביטוח לאומי של חברי קיבוץ".

כניסתו של התיקון לתוקף:

- לגבי חברי קיבוץ שיתופי החל מינואר 2017.
 - לגבי חברי קיבוץ מתחדש החל מיולי 2017.
- יובהר, כי עד יוני 2017 יחולו על חברי הקיבוץ המתחדש הכללים המתייחסים לחברי קיבוץ שיתופי.

קיבוץ שיתופי - תמצית השינויים

"שווי דיור" - תוקן לסכום של 650 ש"ח לחבר (תחת 178 ש"ח עד כה).

"הוצאות מחייה" - כל ההוצאות וטובות הנאה / שווים, שהקיבוץ נותן או משלם לחבריו, ירשמו בהוצאות מחייה, ללא קשר למקור ההכנסה ששימש את הקיבוץ. דהיינו, הוצאות המחייה יכללו מעתה את קצבאות הביטוח לאומי (זקנה, שארים, ילדים ואחרים) או מענקים שונים, הפטורים מתשלום דמי ביטוח לאומי, אשר עד כה שימשו למימון הוצאות החברים ולא נכללו בהוצאות המחייה.

"90% פחת צרכני" - 90% מהוצאות הפחת על נכסים בבעלות הקיבוץ, אשר אינם משמשים ליצור הכנסה, למעט נכסים שייעודם למגורים (עד כה 90% פחת ציוד צרכני).

קיבוץ מתחדש - תמצית השינויים

קיבוץ מתחדש - אגודה שסווגה כ"קיבוץ מתחדש" בהתאם לתקנות סוגי אגודות שיתופיות.

חבר קיבוץ מתחדש - מי שמלאו לו 21 שנה.

הכנסה חייבת בביטוח לאומי - החל מיולי 2017 ישלם הקיבוץ דמי ביטוח בגין חבריו לפי הכנסות ולא לפי הוצאות ("הוצאות מחייה"), כפי שהיה נהוג עד כה. בסיס החיוב בדמי ביטוח יהיה ההכנסה החייבת במס של הקיבוץ בניכוי הכנסות הפטורות מדמי ביטוח לפי חוק.

בשלב הראשון ישלם הקיבוץ דמי ביטוח בגין חבריו עובדי הפנים - לפי תקציבם המגולם (עובדי חוץ ועצמאים מדווחים לפי שכרם אצל המעסיק החיצוני או בנפרד), ובשלב השני תיוחס יתרת ההכנסה החייבת של הקיבוץ לכלל החברים ועל פיה תיגזר חבותם בדמי הביטוח.

קצבאות מהביטוח לאומי - החל מיולי 2017 מבחני הכנסה לקצבאות הביטוח לאומי יהיו לפי שכר החבר ולא לפי שעות עבודה כפי שהיה עד כה. לגבי חברים בגיל פרישה המקבלים קצבת זקנה, שארים וסיעוד, לפי התקנות שהיו נהוגות עד כה - על פי הוראת מעבר - ימשיכו לקבל את הקצבה ולא ייבחנו מחדש.

דמי אבטלה - אין שינוי מהמצב הקיים. חבר קיבוץ עובד פנים אינו זכאי לדמי אבטלה (וגם אינו משלם דמי ביטוח לענף אבטלה).

"אוכלוסיה אחרת" - עד היום - הדיווח היה על זמניים, ילדים, של"ת ואחרים לפי נוסחה מבסיס הקיבוץ. אחרי השינוי - לפי הנחיות ביטוח לאומי - יש להוציא ל"אוכלוסיה האחרת" תלוש שכר.

הערכות ברית פיקוח לשינויים

פתרון טכנולוגי - אנו בשלבי אפיון של הכללים והדרישות של המוסד לביטוח לאומי ומס הכנסה, כשהמטרה לתת תשובה טכנולוגית כוללת, קלה ופשוטה בהגשת הדוחות השוטפים, תוך שילוב כל הפרמטרים וחכיות החברים לקביעת דמי ביטוח - כל חבר לפי עיסוקו ומעמדו. יובהר, כי פרמטרים אלו יישמרו ויילקחו בחשבון גם בחישוב דמי הביטוח הסופיים, בעת סגירת השנה.

תוכנת "שירה" - תוכנה זו מיועדת לתת את הפתרון בהגשת הדוחות השוטפים לביטוח לאומי, כולל הגשה ושליחה של הקובץ השנתי.

כמו כן, נערוך ימי עיון והדרכות, בהם ננחה כיצד מומלץ להיערך לקראת כללי הדיווח החדשים.

נציין, כי אנו מקיימים דיונים שוטפים עם אנשי המוסד לביטוח לאומי לשם גיבוש כללים ונהלים מוסכמים לדיווח.

בדבר שאלות נוספות ניתן לפנות ל:-

uzi@britcpa.co.il

עוזי שטנגר, בטלפון: 03-6382861

avi_s@britcpa.co.il

אבי סויסה, בטלפון: 03-6382818